AZTAG
JOURNAL ARMÉNIEN
B. P. 587
BEYROUTH, Liban
Directeur - Propriétaire
HAIG BALIAN

ՓԱՓՈՂԱԹԵՐԹ

ՄԻՐԻՒԱ տար. 425, վեցամսեայ 225 ՍԿ.
ԱՐՏԱՀԱՆ. տրկ. 6, վեցամսեայ 4 տոլար
Տնօրէն-Խմբագիր՝ ՀԱՅԿ ՊԱԼԵԱՆ

ԱԶԴԱԿ

ԵՐԿՕՐԵԱՅ ՀԱՅԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ

ازتـــاك

جريدة سياسية ادبية اقتصادية حرة

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ ՄԱՐՏ 1931 — 26 — ՉՈՐՔԷ ՀԱՍՏ 3.50 Ս.Դ.

Դ. ՏԱՐԻ | Ամեն առաւօտ պէտ է ընել թերթիս տնօրէնին հասցէին | ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԵՐԵՔՇԱԲԹի, ՀԻՆԳՇԱԲԹի ԵՒ ՇԱԲԱԹ ՕՐԵՐԸ | Չհրատարակուած ձեռագիրները եւ չեն վերադարձուիր | Թիւ 143 (435)

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ԳՈՎԵԼԻ ՉԵՒՆԱՐԿ ՄԸ

Քանի մը շաբաթ առաջ, յարգելի ազգային մը Հալէպէն կ'իմացնէր մեզի հագմութիւնը Համերաշխասէր միութեան մը, որուն կ'անդամակցէին կարգ մը ազգանուէր և բարեմիտ ազգայիններ։

Մեր գաղութին մէջ երկրորդ փորձն է ասիկա։ Անցած տարի, Պէյրութի մէջ, վեհափառի յանձնարարութեամբ վարչական ժողովը ընտրեց Համերաշխասէր մարմին մը, որուն կ'անդամակցէին վատահելի և ուղղամիտ ազգայիններ։ Աւա՛ղ, սակայն, ամիսներ տեւող աշխատանքը սոյն Յանձնախումբին վերջացաւ անյաջողութեամբ և ներէն երեսի վրայ Ժողովքան քաղաքացուած համերաշխ գործակցութիւնը։

Լիբանանի ամենահայաշատ կեդրոնին մէջ կատարուած այս օգտաշատ և ասիպողական փորձին ձախողութեան պատճառները ծանօթ են մեզի։ Չենք ուզեր քրքրել հին խնդիրները։ Այժմ Հալէպն է նախաձեռնողը, պիտի յաջողի՞ իր նպատակներուն, և պիտի հանդիպի՞ միևնոյն գժուարութիւններուն։ այդ չենք գիտեր։ Միայն մէկ բան գիտենք որ յաջողութիւնը կախում ունի միութեան անդամներու յարատև և միացած ուժէն։ Եթէ գտնուին հատուածներ, որոնք դեռ կը շարունակեն իրենց անյաղթահարելի քաղաքականութիւնը և չեն ուզեր ազգային ներքին համերաշխութիւն, անոնք պէտք է յանձնուին հանրային զատաստանին և բոլորովին պէտք է հեռացուին ու առանձնացուին ազգային շրջանակներէն։

Մեր գաղութային ներկայ վիճակին մէջ դեռ յամառիլ անհամերաշխ գործունէութեան և անյաղթահարելի ձգտումներ սնուցանել, կը նշանակէ անգիտանալ մեր ենթարկուած կացութիւնը, որ աւելի քան յուսահատական է։

Ազգովին կը գտնուինք ծանր և պատմական րոպէի մը առջև և դէմ յանդիման լինելու չենք ուզեր։ Մարդկանց [illegible] ենթարկուած են իրենց բովանդակ նիւթական ու բարոյական կարողութիւնը լարելով վերահաս աղէտին կամ վտանգին դէմ մաքառելու համար։

Դեռ ուշ չէ և բոլորովին կորսուած չեն յոյսերը։ Կարելի է դարմանել մեր ենթարկուած դժնդակ կացութիւնը, եթէ մենք գիտնանք կանխել աղէտները։ Ազգերու կեանքին մէջ անբաժան ընկերներ են ձախողութիւններն ու պարտութիւնները։ սակայն միայն անոնք կրնան տակալ և չարունակել իրենց գոյութիւնը, որոնք կը տեսնեն իրենց սխալները և կ'անդրադառնան անոնց։

Բայց դժբաղդաբար, մեր գաղութը ցոյց չտաը այդ դիտակցութիւնը։ Ի սպառ հոգիներու մէջ չքացեր է հաւաքականութեան գաղափարը և ցեղային վերապրումի հաւատքը։ Անհատնում և անիծապարտ կիրք կուտակուած է բոլորի հոգիներուն մէջ, որ մարիլ ու հատնիլ չգիտեր։

Համագաղութային մարմին մը նշանակելու և համագային կարևոր և կենսական հարցերով զբաղելու անհրաժեշտութիւնը, որ այնքան չեշտուեցաւ հայ մամուլին մէջ, չ'յաջողեցաւ։ Գոնէ այս գաղութի ընդհանուր ազգային գործերը միաձոյլ վիճակի վերածելու և բոլոր թիւրիմացութիւնները բառնալու համար եզած ձեռնարկները յաջողցնենք։ Բոլորովին տարբեր վիճակ մը պիտի ունենայինք այս գաղութին իրաւական դիրքը, յարաբերական գործերը, անոր ազգային ընդհանուր դիմագիծը, եթէ գոյութիւն ունեցած բլլար համերաշխ գործակցութիւնն մեր հասանքներու մէջ և ընտրուած բլլար բոլորին վստահութիւնն ու հաւակրանքը վայելող մարմին մը։

Այսպէս հիւանդ է մեր կեանքը և յոռետեսութեան նշան ցոյց չտար, ցրուած և անկազմակերպ հաւաքական մեծ ճիգերու և հետևաբար արտադրելու մեծ գործեր։ Ոչ մէկ գործ և ձեռնարկ մեր ազգային ներքին կեանքին մէջ մրցման գիծ մը կը հետապնդէ։

Այսքան երկար խորհրդածութիւններու առաջնորդեց մեզ Հալէպի կարգ մը սրտցաւ ազգայիններու ձեռնարկը, որուն յաջողութեան համար ամէն օժանդակութիւն յանձնարարելի է։

Հալէպ, մեր գաղութի ամենահայաշատ կեդրոնը, պէտք է դառնայ նաև կեդրոնաձիգ ուժը մեր ազգային կեանքին և գործավարութեան։ Մանաւանդ անպակաս են հոն ազգային և քաղաքական ձեռնհաս գործիչներ և գիտակաւոր մտքեր, որոնք օժտուած են նաև կատարելագործման յատկահատկութեամբ։ Ծանկալի է որ Հալէպը գոնէ յաջողի իր ձեռնարկին մէջ և բարի օրինակ մը դառնայ մեր ամբողջ շրջաններուն։

Անգամ մը որ յաջողի համերաշխութեան փորձը Հալէպի մէջ, անկէ վերջ դիւրին է կազմակերպել գաղութը և օժտել ազգային միակ վերին մարմինով մը։ եթէ մեր անիծապարտ կիրքերն ու եսամոլութիւնները մեզ չխանգարեն պահ մը, արդէն իրագործած կ'ըլլայ ձեռնարկը և մեր համայնքի կազմակերպութիւնը կը տրուի առոյգ և հաստատ հիմերու վրայ, վերջ տալու համար տարիներէ ի վեր շարունակուող անկերպարան վիճակին։

Ուրեմն չնորհաւորելով Հալէպի մեր ազգայիններուն ձեռնարկը կը յայտնենք որ պատրաստ ենք անվերապահ կերպով օժանդակելու այն ամէն աշխատանքին որ կը ձգտի տկարացնելու անյաղթահարելի ոգեվարքը մեր ազգային կեանքին մէջ։

ԱԿԱՆԱՏԵՍԻ ՊԱՏՄԱԾՆԵՐԸ

ԿԵԱՆՔԸ ԱՅՆՊԷՍ Ի՛ՆՉՊԷՍ ՈՐԷ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ

ՍՐՏԱՁԱՐԺ ԻՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Թուականէս երկու ամիս առաջ երեւանէն մեկնող, բնիկ Պրուսացի ընտանիք մը բաղկացած երեք հոգիէ, քաղաքս ժամանց քանի մը օր առաջ։ Այս ընտանիքը 1925 ին «Մարալամպօս» չոգենաւով Հայաստան մեկնող 4500 հոգիէ բաղկացած կարաւանի անդամներէն էր։

Առանց բան մ'ինչ փոխելու ինչոյ նուիրեմ պիտի հրատարակենք սոյն ընտանիքի հօր Հաճի Մտեփան Մուրալեանի և իր դատեր ու ամուսնոյն առած տարտադրդիչ տեղեկութիւնները մեր խմբագրին Հայաստանի ներկայ կացութեան մասին, որոնք արձագանգով մը դուրս պատմուած են։

Մեր խմբագիրը առանձին հարցումներ կուղղէ անոնց և կ'ստանայ պատասխաններ։

— Ինչ է Ձեր անունը և որ տեղացի էք։

— Ես բնիկ Պրուսացի եմ և անունս Հաճի Մտեփան Մուրալեան է։ Անատոլուի վերջին ազէտին առթիւ տարագրուած էինք Ճուխաստան, ուրկէ 1925ին «Մարալամպօս» չոգենաւով, որպէս արհեստաւոր Հայաստան մեկնած էի։

— Ինչպէ՞ս անցաւ Ձեր ճամբորդութիւնը։

— Նաւ նստանք չատ խանգիստաղանչ վիճակի մէջ 10 օր դժուարին ճամբորդութենէ մը վերջ հասանք Պաթում։ Ճամբան, նաւուն մէջ մեր վրայ կը հսկէին քանի մը կոմունիստներ, որոնք նաւը մեկնելէն անմիջապէս վերջ սկսան քարոզչութեանց։ Բանի մը օր ճամբորդելէ վերջ, մեզմէ մէկը, բնիկ Պիրեճիկցի Գրիգոր Հնտեան նաւուն մէջ մեռաւ։ կոմունիստ առաջնորդները, անմիջապէս ան որ մարմինը կարմիր կտաւի մը մէջ փաթթեցին և ոսքերուն երկաթներ կապկպով ծովը նետեցին։ Շատ աղաչեցինք որ գոնէ ալօթք մը կարդացուի, չհոգացին և ըսին. «երանի՛ անոր որ Հայաստանի ճամբուն վրայ կը մեռնի»։ վերջը ետքէ հատ ալ ծննդաբերի թիւնտեղի ունեցաւ, անոնք ալ նմանապէս կարմիրով ծածկեցին և ըսին որ ծնած վայրկեանէն սկսեալ անոնք կոմունիստ են։

Ճամբան կարդ մը տղաքներ սըխալելով սկսան հայկական երգեր երգել։ քիչ մնաց որ ծովը նետուէին։ կոմունիստները եկան և խիստ սպառնալիքով մը արգիլեցին և ոչ ալ թողուցին որ կին մը կամ պառաւ մը ալօթք ընէ։ Մեզ առաջնորդող կոմունիստ հակիչները կը պատային մեզի. «դուք տեսաք որ անապատի մէջ Ձեզ չարդեցին և Ձեր այնքան աղաղակներն ու ալօթքները անպատասխան մնացին, Աստուած չկայ, հիմայ ալօթեցէք կոմունիզմին և լենինին և անոնք Ձեզ պիտի փրկեն»։

— Ինչպէ՞ս տեսաք Պաթումը և քանի՞ օր մնացիք հոն։

— Երբ չոգենաւէն իջանք, նախ կառավարութեան կողմէ երկու կոմիւնիստներ եկան մեզ դիմաւորելու, որոնցմէ մէկը կազ էր։ Դուրս ելնելէն վերջը, չուկայ դացի գնուելիներ ընելու համար։ Մանրած գրամ չունէի. խանութը մօտ տեղացի և ուզելով քովս գտնուող դրամը ուրիշ տալ, ըսի «ի սէր Աստուծոյ, մանրեցէք այս դրամը»։ Խանութպանը ծուռ ծուռ նայեցաւ և պատասխանեց. «Աստուած մեռաւ չկայ, կորաւ»։ Երկու օր մնալէ վերջ Պաթում, մեկնեցանք դէպի Երեւան։

— Պաթումէն ինչպէ՞ս մեկնեցաք։

— Նախ Պաթում գտնուած միջոցներս մեզ աշխատութեան կարմիր կտաւէ վրայ մուրճ և մանգաղ հիւսել տալով. այդ դրօշակներով զարդարեցին վագոնները և մեզ լեցուցին անոնց մէջ։ Առաջին քաղաքը որ հասանք Հայաստանի սահմանին վրայ Թարա Քիլիսէն էր։ Այս քաղաքը երկու լեռներու մէջ վախազդեցիկ ձոր մըն է։ Հոն հասնելնուս պէս բսին մեզի որ այլեւս ուրիշ չկայ որովհետեւ Հայաստանի սահմանը մտած ենք։ Հաւատացինք այն առեն և երբէք մտքերնիս չանցուցինք որ դժոխք կը մտնէինք։

Գիշեր մը Թարա Քիլիսէ մնալէ վերջ գացինք Լէնինական։ Հոն ուրեմն դասակարգը զատեցին մեր մէջէն և աղքատները ղրկեցին Տէվէլի, կամարլը և Էջմիածին բնակելու համար վրաններու տակ։ Ուրեմն լենինական մնացին, իսկ արհեստաւորները ղրկեցին Երեւան։ Ես որպէս մետաքսագործ Երեւան գացողներուն մէջ էի։

Երեւան երբ հասանք մեզ տեղաւորեցին պարապ խանութներու մէջ, որոնց տէրերը կամ աքսորուած և կամ ալ սնունկացած էին։ կոմիւնիստ ղեկղեներուն կառավարութիւնն կողմէ անհանգիստ կը տրուած էին այս խանութներուն մէջ բնակելու, որոնք ոչ ջուր և ոչ ալ արտաքնոց ունէին։ Սեփական նախրութիւնը արդէն ջնջուած էր և ամէն բան կառավարութեան կը պատկանէր և ուզածին պէս կը գործածէր։

— Ինչպէ՞ս տեսաք երեւանը։

— Ճունաստան գտնուած միջոցներս մեզի կը գրէին Երեւանէն որ ամէն բան ժան է և առատ, ուստի բերքը ձրի հետայնելով բոլորովին հակառակ տեսանք հոն և գրողներուն հարցուցինք թէ ինչո՞ւ մեզ խաբած են, անոնք պատասխանեցին։ «այս կենդանիներուն մէջ առանձին մնացինք, չենք կրնար ապրիլ, գոնէ դուք ալ գայիք որ մենք ընկեր ըլլայ»։

Առաջին օրը որ Երեւան հասանք տեսանք հազարաւորներ կազմած թափօր կը շրջի քաղաքի մէջ, դլխաւորաբար գպրոցական երկտես աշակերտներէ բաղկացած, որոնց ձեռքը եկեղեցական անօթներ՝ բուրվառ, խաչ, Աստուածածնի և Քրիստոսի պատկերներ. զարմանքէ աւելին անդամ և վերջը հեարդհետէ վարժուեցանք, որովհետեւ իւրաքանչիւր տասը օրը անգամ մը կը կրկնուէին։ Այս թափօրներուն մասնակցող աղջիկները բոլորովին մերկ են, միայն պզտիկ բաղնիքի ծածկոց մը կը գոցէ իրենց վարի մասերը։ Քրիստոսն ու եկեղեցական արարողութիւնները ծաղրելու յատկացուած այս տեսները այնքան չատ կըլլան որ, մարդ կը չուարի. Լենինի ամէն մէկ յիշատակը տեսն մըն է։ Մենք սկիզբը կը կարծէինք որ Բարեկենդան է և այդ պատճառաւ զուարճութիւններ կրնեն։

Կրօնքէն և եկեղեցիէն դատ կը ծաղրեն նաև պուրժուաները։ Խոշոր փողով մարդու մը նկարը կը պատրաստեն, որուն ուղղուած կըլլան կոմիւնիստներուն սուրերն ու զէնքերը։ Թափօրը այսպէս կը շարունակէ «անկցի»ներ պռաւլով «իմպերիալիստ» ագրութիւններուն և պուրժուներուն հասցէին։ Այդ միջոցին կոմիւնիստ մը կը հարցնէ կօմսոլներուն, «պատրա՞ստ էք» կը պատասխանեն, «այո՛, պատրաստ ենք և հրամանի կապասենք»։

— Աժենայն Հայոց Կաթողիկոսի մեռած ժամանակ դուք ո՞ր էիք։

— Մենք Երեւան էինք. գործատան վարիչներէն խնդրեցինք որ մեզ ազատ ձգեն այն օր ներկայ գտնուելու համար Հայրապետի թաղման. սակայն գործատան վարիչը պատաց և ըսաւ. «ո՞վ է մեռնողը, փողոցի չուն մըն է, ուրիշ ոչինչ»։ Ոչ ոքին արտօնեց այդ օր էջմիածին երթալ։ Վերջէն խնդացանք որ չտա անկուց թաղում մը տեղի ունեցած է։

Ուրիշ դրուագ մը պատմեմ ցոյց տալու համար կոմունիստներուն կրօնքի և եկեղեցիի դէմ ժած հալածանքը։ Որ մը կին մը իր մեռած շունը կը տանէր նետելու։ Երկու կոմունիստներ եկան և ըսին. «ինչ չո՛ւ եկեղեցի չես տաներ և առանց քահանայի կը տանիս թողլու»։ Սրամիտ կինը իսկոյն պատասխանեց. «չունս կոմունիստ էր, որով քահանայի պէտք չկայ»։

1 (Շար.)

ՊԱՂԵՍՏԻՆԵԱՆ ՆԱՄԱԿԱՆԻ

(Յետփակաս Թղթակցութիւն)

Ուրբաթը մեր մէջ.— Արաբական ցաւոտութիւներ.— Տօնը Վայզման Պաղեստինի մէջ.

Երուսաղէմ, 20 Mars 930

Պաղեստինահայութիւնն ալ յարմաւոր առիթը ունեցաւ անձամբ ճանչնալու և վայելելու հայ նորատոհմն աչուղը, որ ամիսներէ ի վեր իր գլուխական քէմանչան չալած, ձայն կուգայ հայաբնակ ցիր ու ցան գաղութները, և կը հնչեցնէ հայ երգը հայ արուհատաղէտի ճկուն մատներով այնքան սիրուն ու զըրաւիչ։ Քէմանչիստ Ռուբէնը, պէտք է առանց այլևայլի խոստովանիլ այդ, հակայ դեր է որ կը կատարէ իր ներկայ չրջադայութիւնը, եւ անպայման հոգի ու չունչ կը ներչնչէ հայ բազմութեանց, որոնք գաղթաչիարհի դառնութիւնն է որ կը քամեն օրն ի բուն, տարիներէ ի վեր։ Առաւել ևս, Ռուբէն, իր հաճոյ և բարեկիրթ բնաւորութեամբ և յարաբերութիւններով, օար չրջանակները՝ հայ արուեստին սիրողաց՝ հետաքրքրութեան կը ժղէ դէպի մեր գանգուածները, և այդպէսով օգտակէտ կապակցութիւն կը հաստատէ։

Իր ելոյթներուն մասին հայ մամուլը անխտիր չատ գրած է վերջերս, և աւելորդ պիտի բլլար ինձ համար եղած գնահատութեանց վրայ նոր մը աւելցնելը, վախենալով մի գուցէ որ եղածն ալ կ'աղաւաղուի։ Դիտել գնահատ Ուրուագրմի մէջ իր արտքան ազդուն ոտանաւորներ, հաճոյական դաշնակութեամբ, ափսոս և հակիրճ։

Մեսաւորապէս երկու շաբաթ է վեր Ուրուագրմի կը գտնուի Քէմանչիստը։ Գէյրութէ մեկնումէն վերջ, ճամբուն վրայ Հալֆայ հանդիպելով նուագահանդէս մը սարքած է հոն և մեկնած ուղղակի Երուսաղէմ։ Հոս, Երուսաղէմի մէջ, իր առաջին նուագահանդէսը կազմակերպեց անցեալ կիրակի օր, ամսոյս 15ին, Իտալացւոց մանչերու վարժարանի ընդարձակ սրահին մէջ, կոկիկ հայ և օտար ունկնդիրներու ժանակցութեամբ։ Քէմանչային կ'ընկերակցէր դաշնակը։

Նուագահանդէսը սկսաւ «Արարատ»ով, որ ինքն է յօրինած եւ սաար եղանկներ, ժազնիացած և անչալոմ պահելով ունկնդիրները, որոնք իրենց կրկնակ և երկարաձգ ծափահարութիւններով հրաւիրեցին Քէմանչիստը նուագելու «Մայր Արաքսը», «Զար կեանքը իրապէս գովերգին ներկաները։ Բոլորը զարմանքով կը դիտէին թէ կարելի՞ բան էր նման մէկ գնդակձև գործիքէ այդ նրանկները դուրս պոռթկացնել այնքան արուեստական եւ նուրբ չարժուձիներով և խորհրդաւոր յուզումներով։ Հայ նորագոյն ստեղծագործողները, Չարենցը, Կատարեան, Տէմիրճեանը, Ալպիւ Քէվանչիանը, Թող երկար ապրի և հնչեցնէ Հայ, երգը երկրէ երկիր և գաղութէ գաղութ, ի փառս մեր ցեղին և իր ստեղծագործ հանճարին։

Ն. Վ. ՇԷՅԽ ՄՈՒՀԱՄԷՏ ՀԻՍՐ
(Նախ. Լիբանանի Երեսփ. Ժողովի)

ՈՒԽՏԻ ՕՐ

Խորհրդաւոր է անունը *Անթիլիասի Մայրավանքին*։

Հռոմկլայի առումեն եւ աւերումեն վերչ Կաթողիկոսական Աթոռը փոխադրուեցաւ Սիս 1294ին եւ հոն գահուն վրայ առաջին բազմողը եղաւ Գրիգոր Աճառաձգեցի։ Կաթողիկոսարանին եկեղեցին նուիրուած Ս. Լուսաւորչի անուան, ուր ժայռյուած ըլլալով 1734ին նոր շինեց զայն Ղուկաս Կաթողիկոսն, ուր եւ թաղուեցաւ ինք։

Անցեալին պատկերը միշտ մեր միտքը պէտ է դրաւէ։ Վաճառը երբեմն մեր մտաւորականութեան վառարանները, այժմ մեր անցեալին հակայ կոթողներն են։

Աչքի առջեւ բերելով ծաղուած եր ծաղկաթ այն ամեն նուիրական վայրերուն, որ վաճ կամ եկեղեցի անունը կը կրեին։

Դիտենք թէ հայր ուր որ դիմէ, միշտ անցեալին յիշատակներով կ'ոգեւորի կամ կը յուզուի։

Ուզեցինք տեսնել Կաթողիկոսական Աթոռը, կենաց եւ սրբասաց, ուզեցինք տեսնել ձիւնապսակ մարմարով շինուած չորս բարակ մարմարէ սիւներ։

Զո՜ւր փնտռեցինք մեր հոյակապ եւ նշանաւոր հնութիւնները։ Փնտռեցինք եւ սակայն չգտանք Սուրբ մայր եկեղեցին Ս. Լուսաւորիչը։ Չգտանք Գիլկեզ գեղակը։

Մեր աչքին առջեւ պատկերացաւ Սիսը։ Մեր պատանեկութիւնը հոն անցուցինք եւ երջանիկ օր մը ծուռ եկանք մեր սուրբ վաճին մօտ, ուր մեր սրտին խորեն քուաւ պաղատանք մը Անմահին՝ որ արժանացուց մեզ տեսնել Ուրբինեանց մայրաքաղաքը։

Այո՛, ո՜ւ մեզի այնպես կ'երեւար թէ բարձրացած ենք Քոռեփի գագաթը, բոցավառ մոմերնին դիմաց, Աստուծոյ ներկայութեանը։ Հոն, ուխտի օրերուն բարի Աստուծոյ հրեշտակը կը հաւաքէ ոսկի սափորի մէջ բարեպատեց օրթերու քուած ամեն խղճ եւ մաղթանք։

Մեր ժողովուրդի համար Ուռբինեանց մայրաքաղաքին ամեն կողքաձայնութիւն կայ թէ՝ Անդրյորդանան ու Պաղեստինը էին Ապուսուլլահի թագաւորութեան տակ պիտի միացուին, և հրեաներուն չահերը Ազգերու Դաշնակցութեան կողմէ պիտի պաշտպանուին։ Շատով Տօքթ. Վայզման երուսաղէմ կը ժամանէ, ուր պիտի այցելէ Մարզպանին և այլ պաշտօնական անձնաւորութեանց։

Այսպէս թէ այնպէս, բոլոր այս այցելութիւնները քաղաքական բնոյթ կը կրեն, և կապուած են երկրին ապագայ քաղաքական կացութեան հետ։

ԹԹԱԿԻՑ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Հայ փոքրամասնութեան մասին

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՀԱՅ ՓՈՔՐԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆԸ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Հայ փոքրամասնութեան մասին

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Հայ փոքրամասնութեան մասին

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ ՀԱՅ ՓՈՔՐԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆԸ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ ՀԱՅ ՓՈՔՐԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆԸ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ ՀԱՅ ՓՈՔՐԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆԸ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Հայ փոքրամասնութեան մասին

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Հայ փոքրամասնութեան մասին

Ա. Ա. ՄԻՐԶՈՅԱՆ

Ա. Ա. ՄԻՐԶՈՅԱՆ

Ա. Ա. ՄԻՐԶՈՅԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Հայ փոքրամասնութեան մասին

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Հայ փոքրամասնութեան մասին

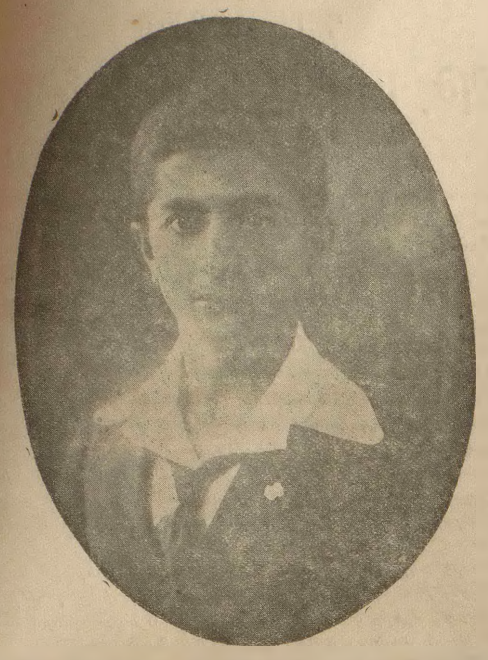

ՎԱՂԱՄԵՌԻԿ ԵԴՈՒԱՐԴ ՆԱՎՐՈՒԶԵԱՆ

1906 — 1931

Նավրուզեան տղային Նէվրուզը զուարթ,
Այդ բուռաստնցին օդօղողեի վարդ,
Թաւիշ թերթերով՝ բոսոր, նրբաւարս
Հազիւ փայլիր սիրուն Նզուարդ:

Հօր նրբանկատ եւ մեծասաղմոս,
Միւը ծիրանի, բրնձուռ Իմանաւոնդ,
Ծողուկեղ բաժնեց երբ Ազդի շանթ,
Ցայնժամ թալկացայ ըսկսաւ Նզուարդ:

Աւաղ ինձ կոկոն անկէ մինչեւ ցարդ
Նզար մանուհոս եւ դալկահար վարդ,
Ծիւռած ու ծմռած ցաւով անաւարս
Եւ հուսկ խամրեցար, ազնիւ Նզուարդ:

Հառաչասնդերդ ի զուր կաթոգին
Խառնեցիր նզովդ իրենց հուր նոգին,
Ի զո՛ւր խառնեցին կեանքիդ՝ ես կեանքին,
Չի կրցան փրկել կեանքդ բանկոգին:

Ի զուր արտասուօք իւր խանգաղած
Լեցուց տղոտող կոկոնիդ բաժակ,
Քոյրդ Միրանուշ պաշտող զարունակ,
Աւա՛ղ չի կրցաւ մահէ ես կրկակ,

Մոր՛դ մանչուկս. վրտիս ու հիմար,
Անոգով անթէ բոցով գիւտվառ.
Ան՛զօր անթէ ջուղաժամ հուսար,
Ոչինչ հայնցար մահուան ես ոյժիս:

Փոյթ երկիրն ասոր վարդ կամ փուշ կայ,
Հազիւ եսաս հինգ ամիս փայփրայ,
Հուսկ հասաւ յոյսդ, ծիծառ գեղամած,
Զր լացաւ երդուարդ ինձ ալ լոյս՝ Աստուած:

Ան՛ծիծ ձեռբերուն վայրագ ու վիմարդ,
Որ կործանեցիր ծառդ ու դրախտ,
Ցայնժամ տանքաւոր վարակեց մի ախտ
Եւ հուսկ հող խառնեց ինձի ալ Նզուարդ:

Ինձ ալ չարչարեալ վիրկոյ, ճաճատակ,
Եղի՛ր վրէժի մի հուր հրաբեղակ,
Ըզգեցիր տանքեր, թեւեր ա՛ռ փայլակ,
Թրեցամուղ գրլխուն բօքափէ կրակ:

Գէյրութ, 18 Մարտ 1931 ԴԻՄՍԷԴԱ.

ՀԱՅ ԿԵԱՆՔ

ԼՍԼԱՑԵԱՆ ԳՈՐԾԸ Ը

Ծայռնի ազգագրագէտ երուանդ Լալայեան, որ վերջերս կաթուածահար եղաւ Երեւանի մէջ հեռուեալ զործերը ունի.—

27 թիւ «Ազգագրական Հանդէս», երեք հատոր հեքեաթ (մարգարիտներ), Վանի նահանգի ծեռագրերու գիտական ժողովածուն, եւ շարք մը գիտական ուսումնասիրութիւններ, ուսւերէն եւ ֆրանսերէն լեզուներով:

Այժմ կը տպուի եւ մօտերս հրապարակ պիտի հանուի պատմութիւնը հնագիտական այն պեղումներուն, զոր Լալայեան կատարած է Հայաստանի մէջ:

ՀԱՀԿ. ՆՈՐ ՖԻԼՄ

Մոսկուայի մէջ ներկայացուած է Հայաստանի շարժանկարի վարչութեան պատրաստած նոր ֆիլմը «Երկիր Նայիրի», եւ գնահատուած է:

Միջազգային «Պրոմկինոյս» շարժանկարի ընկերութիւնը փափաք յայտնած է այդ ֆիլմը ներկայացնելու արտասահմանի մէջ:

ԱՄԵՐԻԿԱՀԱՅԻ ՄԸ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆԸ

Նիւ Եորքի «Ամերիքըն Պիւըըր» ամերիք կը հաղորդէ թէ ամերիկահայ սեղանաւորներէն Գ. Մ. Բնակունի հնարած է «էչք»ի նոր ձեւ մը, որով կիզձարարութիւնը բոլորովին կ'արգիլուի: Արդէն իսկ դիմում կատարած է, մենաշնորհի իրաւունք ձեռք բերելու համար:

Գ. Մ. Բնակունի ծնած է Մարզուան. կրթութիւնը առած է Արմաշի Դպրեվանքը եւ երկար տարի կրթական պաշտօններ վարած է:

ՀԱՅ ԱՂՋԻԿ ԿԸ ՓԱԽՑՆԵՆ

Գօլսահայ թերթերու մէջ կը կարդանք.— Բաշխա Մէհմէտ ձէմալ Հասան անուն չորս անձեր անցեալ իրիկուն յանդուգն փորձ մը ըրած են հայ աղջիկ մը առեւանգելու: Ցիշեալ երիտասարդները Գոնա Մուստաֆա Փաշայի մէկ փողոցին մէջ կ'սկսին հետապնդել Տիկ. Թագուհի անուն կին մը որ իր աղջկան՝ 17 տարեկան Արշալոյսին հետ տուն մը կը բնակէր եւ մայր ու աղջիկ կար կարելով կ'ապրէին: Դրան առջեւ չարագործները կը բռնեն տիկ. Թագուհին եւ դանակներով կը սպառնան զինքը մորթել եթէ աղջիկը իրենց չյանձնէ:

Տունը կը խուզարկեն, բայց Արշալոյս Սամաթիա սինեմա գացած էր: Այս իրարանցումին միջոցին կը հասնի աղջիկը որ սինեմայէն կը վերադառնար եւ նուաղած կ'իյնայ, մօրը վիճակն ու չարագործները տեսնելով: Չորս մարդիկը կը գրկեն աղջիկը եւ կսկսին փախցնել բայց ազմուկին վրայ ոստիկանները հասած ըլլալով, զոհը կը թողուն եւ կը ջանան փախչիլ: Ոստիկանները կը յաջողին բռնել Մէհմէտը ձէմիլն ու Բաշիտը: Միւս փախստականը կը հետապնդուի:

ՊՈՑԲՈՒԹԱԺԻ ԿՈՄԻՏԷԻՆ

Հանրակառքի եւ իլեէտրական լոյսի գիներ իջեցնելու համար կազմուած յանձնախումբը զրեթէ ամեն օր ժողով կը գումարէ Նամար սոսկին մէջ ուսումնասիրելու համար ձեռ առնուելիք միջոցները այն պարագային երբ ընկերութիւնը դռնացում չտայ բնակչութեան պահանջներուն:

Այս յանձնախումբը արդէն իր խնդրանքները ներկայացուց ներիին նախարարին որ խոսացաւ անձամբ միջամտել ընկերութեան վարիչ պատուիրակին մօտ, անմիջապես որ ան վերադառնայ Եւրոպայեն:

Շաբաթ օր յանձնախումբը պատուիրակութիւն մը պիտի դրկէ ընկերութեան վարիչին մօտ, իր պահանջները ներկայացնելու համար բայց ներիին նախարարը թելադրեց անոր որ ես կենայ այս ծրագրեն:

Ինքնաշարժի վարիչներու սենեկային նախագահը, Պ. Ֆիլիփ Էլիֆթա խոսացաւ է յանձնախումբի ծրագրադրութեան տակ դնել յիսուն ինքնաշարժներ, որոնք Պուրճի եւ Ֆրերը Շրպէրի միջեւ մարդ պիտի փոխադրեն իւրաքանչիւր անձի գրամ 5 սանթիմ առնելով:

Ցանձնախումբը որոշեց միջամտել ընկերութեան ցնորհնութեան մօտ որ անիկա չպակսեցնէ իր ատաղձներու ամսականը իր սակագիներ գեղչելու պարագային:

Ուսանողներու պատուիրակութիւնը յայտարարեց որ համաձայն է միւս պատուիրակութիւններուն հետ, հանրակառքերը ուսանողները պոյքոթելու համար:

ԹԱՀԱՐԻ ՈՃԻՐԻՆ ՇՈՒՐՋ

«Պայրաֆ»ի մէջ կը կարդանք.

Տարօրինակ է որ «Լա Սիրէ» եւ «Լ'Օրիան» երկու օրաթերթերը կը շարունակեն իրենց յարձակումները գաւառապարետալի պատասխանատուն հանդէպ, ամբ պատիժին փոխարէն յետոյ: Այս երկու թերթերը մասնաւորաբար «Լա Սիրէ»ն այս խնդրին մէջ փասաբանութեան կը վերագրեն հալածական ազդեցութիւն մը: Անոնք չկրցան ազդել սակայն ոչ հանրապետութեան նախագահին վրայ ոչ ալ Բ. Քոմիսէրին, որեան ոչ մեծ ըլլալ սպասողներուն դիրքը:

Մենք իմացանք, միւս կողմե, որ Բ. Քոմիսէրը մտածեր է որ բացարատին պատիժը գործադրել այս անդորութեան օրերուն: Ուրեմն անհերթեք է ենթադրել որ փասաբանութեան մեկը ամենաւոյզն կերպով ազդեցութիւն մը գործած ըլլայ ամենաբարձր իշխանութիւններուն վրայ:

Մենք սա գարմացած հինք որ «Լա Սիրէ»ն կ'անգիտանայ այս հրամարութիւնը: Թեեւ մենք չենք ուներ ճշմարտացնել այս փասաբանութենեն մեկին կամ միւսին, կամ ալ վերին իշխանութեան ամենավերջի վճիռին հանդէպ անկիա ճիշդ ըլլայ թէ սխալ, մենք մեզի կը թոյլատրենք ըսելու որ այնոր այս բնթացքը հպատակ մը ունի:

ԱՌԻՒՏՐ. ՔԱՆԶԱՆՀՈՒՄԸ Ը

Գ. Հ. Բոնսօ, Թուանսական Առեւտր. յանձնախումբի անդամներուն հետ Թրիբոլի Ճեկնեցաւ:

Տիկին Բոնսօ Թամասկոս գնաց:

ԴՈՂՈՒԹԵԱՆ ՄՐՑԱՆԱԿ ԹԻՒԻՐՔ ՄԸ ՀԱՑ ԱՆՈՒՆԸՆ ԿՐ ԿՐԷ ԵՒ ԴՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԿՐՆԷ

Վերջին 26 օրուան ընթացքին Պէյրութի մէջ մարդ մը 13 գողութիւններ ըրած է: Այս մարդը երբ օձիքը ձեռ տուաւ յայտարարեց որ Կարապետ Պօղոսեան է իր անունը. բայց յետ ինքնութեան ոստիկանութիւնը հասկցաւ որ հայ անունը կրող այս գողը բիւրմը մըն է եւ բուն անունը Մահմուտ Մեյլան:

26 օրուան ընթացքին ան հետեւեալ գողութիւնները ըրած է.

1.— Մարմարոն եկեղեցիեն սար կաւագի հագուստներ գողցած է.

2.— Էնկա Միւլհամ Ֆեաս անուն մարդու մը հագուստներն ու տան կարասիները.

3.— Իսկենտեր Գաւիի թեւի ժամացոյցն ու հազ սաներ.

4.— Շիւրի Ազարեն ճեռագիտակ մը եւ ժամացոյց մը:

5.— Թովֆիգ Բրպէդին անձեռ. ւանոցը, տափաշը եւ 12 արծաթ գաւաթները.

6.— Էմիլ անուն օրիորդի մը ապարանջաններն ու ժամացոյցը.

7.— Սեզիկ Ապեխլղանի մանեակալի ծածկոցը եւ հագուստներ.

8.— Անթուն խաեաթի ածելիներ.

9.— Հիւսէյն Գուճաճի մանեակալին մէծեղարգելը.

10.— Ձրդի Միլմարի ննջասենեակեն սաւան մը եւ վերմակ մը.

11.— Գօմճեի վերարկուն եւ երեէ ոսկին.

12.— Մահեր Շաահ անձրեւանոցը.

13.— Այրի տիկնոջ մը մեծ ժամացոյցն ու տան կարասիները:

Այս գողութիւնները գտնուեցան ձիւսա Գիւար անուն մարդու մը տունը: Գող բիւրը հարցաքննութեան միջոցին առանց խօսուելու բացէ ի բաց կը խոստովանէր իր գողութիւնները եւ կը յայտեր որ անգործութեան պատճառաւ սեփական հեղաւ գողութիւն ընէր:

Գ. ԲՈՆՈՕ ԴԱՄԱՍԿՈՍ

ՊԻՏԻ ԵՐԹԱՑ

Կ'իմանանք որ Բ. Գօմիսէր Ն. Վ. Գ. Բօնսօ գարուէր պիտի անցեր Դամասկոսի մէջ: Ապրիլի սկիզբը Նորին Վսեմութիւնը պիտի մեկնի Գէյրութէն եւ Դամասկոսի պատուիրակութեան պալատին մէջ յատկացուած մասնաւոր Ճարկաբաժնի մը մէջ պիտի ասխսայի: Այս տեղեկութիւններեն կը հասկցուի որ Գ. Բարձր Գօմիսէրը բաւական երկար ատեն պիտի մնայ հոն եւ պիտի հսկէ ընտրական ասխատանքներուն:

Ըստ «Ալհուար»ի յատուկ Գ.Բօնսօ Ապրիլ երկուքին իր բոլոր պատուիրակները հրաւիրած է Գէյրութ, ատոնց հետ խորհրդակցելու համար:

Գ. ԼԱՒԱՄԱԹՐԻ ԺԱՄԱՆՈՒՄԸ

Բ. Քոմիսէրի Հաչէպի կցորդ պատուիրակը, Գ. Լաւասըր Գէյրութ ժամանեց եւ այցելեց Միժ Սհեայի մէջ-ընդհ. քարտուղար Գ. Թէքրոյի:

կարդացէ՛ք և Տարածեցէ՛ք

« Ա Զ Դ Ա Կ »ը

ՄԵԾ ՕՔՔԱԶԻՕՆ

ԱՃԱՆ, ԱՃԱՆ, ԱՃԱՆ,

ՄԵԾ ՋԵՂՁ ՄԻՆՉԵՒ ԱՊՐԻԼ 4

ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ

Գրուսալի ընթիր հագուստներ եւ պուրճուզներ,
Արեւելեան ձեռագործներ՝ էքթեի եւ մեսախի վրայ,
Վերակի, սեղանի եւ մահճակալի ծածկոցներ,
Մեսախ շապիկցուներ, զարդեղէններ, ձեռագործ գօսթիումներ, քաշկիճակներ, մալչակներ, կանացց դրամապանակներ, Տամասի ծաղկամաններ, հեայլն, հեայլն, հեայլն:

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՍՏԱՄՊՕԼ

ԼԵԻՈՆ ՀԱՒՂԼՈՒՔՉԵԱՆ Ի

ՓՕՏ ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 23-25. ՊԷՅՐՈՒԹ

ԼՕԱՐԱՆ

Հայ Բողոքական Լսարանական Ընծնախումբը կը ծանուցանէ որ՝
իր 5րդ լսարանը տեղի պիտի ունենայ
27 Մարտ Ուրբաթ երեկոյ ժամը ճիշդ 8,30ին
ՀԱՑ ԲՈՂՈՔԱԿԱՆԱՑ ԺՈՂՈՎԱՍՐԱՀԻՆ ՄԷՋ
Թեմա քանախօսէ՝
Տիար ՄԻՀՐԱՆ ՏԱՄԱՏԵԱՆ
Նիւթ՝ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ
Մուտը ազատ ՅԱՆԶԱՆԱԽՈՒՄԲ

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ

ՅԱՌԱՋԻԿԱՅ ԵՐԿՈՒ ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Մարտ 28-ին, Շաբաթ իրիկունը նուիրուած կ'ըլլայ
ԳԱՄԱՌ-ԳԱԹԻՈՒԱՅԻՆ և ՄԻՔԱՅԷԼ ՆԱԼԲԱՆԴԵԱՆԻՆ
իրենց ծննդեան հարիւրամեակի առիթով,
Բանախօսներն են՝ Ն. Աղբալեան, Գ. Իփէկեան,
Ա. Յովհաննէսեան և Վ. Վալադեան,
Մանրամասնութիւնը յայտնուելիք

MISK & FERNAINY

RUE EL MATRAN TEL.: 1-27

ԸՆԴՀ. ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Alliance Assurance ComPany, Ltd

ԷԼԱՔՆՆ ԵՒՐՈՊԱՑԻ ՔՐՄՔԷՆԻ

ՀԻՄՆՈՒԱԾ 1824ԻՆ ԼՕՆԴՈՆ

Դրամագլուխ եւ Պահեստի Գումար՝

£ 33,000,000

ՄԱՍՆԱՒՈՐ ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

LA PREVOYANCE

Cies. D'ASSURANCES-VIE-INCENDIE-ACCIDENTS

ԼԱ ՊՐԷՎԱՏԵԱՆՆ

ՀԻՄՆՈՒԱԾ 1864 ՓԱՐԻԶ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ ԵՒ ՊԱՀԵՍՏԻ ԳՈՒՄԱՐ Ֆր. 270,000,000

Այս ապահովագրութիւնները հրդեհի, կենաց եւ ամեն տեսակի ապահովագրութիւններուն խիստ ձեռընծու եւ նպաստաւոր պայմաններեն եւ հաստատուն երաշխաւորութիւններեն օգտուելու համար, դիմել մեր հայկական բաժնի ասխատակից՝ Ա. Ք. ԹԱՀՄԱԶԵԱՆ ի

Արդարեւ, յաջորդ չաբթուան մէջ Վ.ն Կէլսէնկ ազնուական ընտանիքը եկաւ հաստատուեցաւ սոյն ամառանոցին մէջ: Դեռ ժամ մը չանցած Ահիւսէնի բնակչութիւնն ծանրամասնութեամբ տեղեկացած էր անոնց ընտանեկան բոլոր պարագաներուն: Ըստ այդ տեղեկութիւններուն, անոնց հոս փոխադրուելուն պատճառը ընտանիքին դեռատի, հիւանդ տիկինն էր, որուն ծովեզերեայ օդափոխութիւն յանձնարարած էին բժիշկները: Այս տիկինը Ֆրանսուհի մըն էր, բայց Նորվեկեայի Քրիսթիանա քաղաքին մէջ ամուսնացած էր, ուր իր երիտասարդ, ազնուական եւ հարուստ կալուածատէր հայրը դեսպան էր: Իր ամուսնութենէն քիչ առեն վերջը իր հօրը պաշտօնը ուրիշ երկրի մը համար նշանակուած ըլլալով, իր տիկնոջ ընկերակցութեամբ մեկնած էր Նորվեկեայէն, զինք առանձին ձգելով հոն: Թէպետեւ նէ կատարելապես երջանիկ էր ու պաշտելու չափ կը սիրէր իր ամուսինը, սակայն և այնպէս երբեմն ինքզինքի կարօտը կ'ունենար. ուստի, մասամբ զարմանալու հաւաք ասիկա, իր հայրն ու մայրը ամէն տարի իրեն այցելութեան կ'ուզային որովհետեւ իր յաջորդական ծննդաբերութիւնները իրեն միշտ արգելք եղած էին ճամբորդելու: Բայց, նաեւ տարի, իր հօրը հիւանդութիւնը, յետոյ անոր մահը պատճառ եղած էին որ իր մայրն ու ընտանիքի միւս անդամները Ֆրանսայէն դուրս չելլեն: Իսկ ներկայ օրերուն նէ իր մօրը և իր նոր ամուսնացած փոքրը քրոջ մօտաւոր այցելութեան մասին խորհելով մեծ ուրախութիւն կը զգար:

Գրն. Վ.ն Կէլսէնկ ինք անձամբ բերած էր իր տիկինն ու երկուքէն չորս տարեկան եղող երեք զաւակները, և չաբթի մը յետոյ մեկնած էր դէպի հիւսիսային երկիրներ ուր անտառի կարևոր վաճառուումներու

տաք չունի քմիչկը: Այ ինչ գիս տիպեց որ անոր ընտանեկան բոլոր պարագաներուն հետագիր զրկեմ: Ամենուն հասցէներն ալ տիկինը անձամբ գրեց եւ հետագիրները զրկուեցան: Նէ քիչ մը հակառակեցաւ մորը այդպիսի տիպողական հրաւէր մը զրկելու. որովհետեւ անկէ առացած վերջին նամակը կ'ծացնէր թէ առաջիկ յօդացաւ մը ունեցած էր, յետոյ դեռ երկուամիս առաջ ամուսնացած իր փոքր քոյրը ժեզրայուհի ճամբորդութենէն նոր վերադարձած ըլլալով հանկիստ պէտք ունէր... բայց, իհարկէ այս բոլորը սոյն խընդրին առջև ելկրորդական են: Ո՞ւր կին... Նէ չափազանց տրամ է որ իր մայրը պիտի վերատունէ, իր քոհոյորը պիտի հանդիսայ ու իր քրոջ երջանկութեան պիտի տեղեկանայ... Աստուա՜ծ իմ, երանի՛ թէ ժամանակին հասնէին. Նէ ինծի իր քրոջ ամուսինին մասին խօսէր, բայց ես այնքան յուզուած էի որ չկարցուցի թէ՝ ան օրէնսդի՞ր էր թէ՝ սպայ...

Տիկին Ահիւսէնն կէսօրէ վերջը կրկին հիւանդին քով գնաց ու ժամը չորսի առենները վերադառնալով բաւ Մօտին.

— Օրիո՛րն, խնդրե՛մ մեզի օգնութեան հասէք. իրա կան կործանումի մը ենթարկուած է այս ընտանիքը, և խեղճ կինը չի կրնար հանդիսա՛ նալ: Երեք փոքրիկ տղաքները իրենց վիճակին երեսի վրայ ձգուած կը ձկան, գիրար կը ծեծեն, կուլան: Սենեկապանուհին իր հիւանդ տիրուհիին քովէն չկրնար հեռանալ, խոհարարուհին կ'ելլէ ու կիջնէ դաստիարակուհիին վերքերը խնամելու համար, իսկ սենեկապանը որ փոքրիկներուն հոգը ստանձնած է չի կրնար անոնց հետ գլուխ ելլել. կատարեալ խառնակութիւն մը որպէ խեղճ հիւանդը կը նեղուի ու կը յոգնեցնէ իր մարքը:

— Բայց, տիկին կրնա՞ս ձեր արտօնութեամբ այդ փոքրիկներուն հոգը ես ստանձնել: Ընդհանուր առմամբ, անոնք գիս կը սիրեն...

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԿԱՆՏԻ ԴԺՈՒԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԻՐ ԿՈՒՍԱԿԻՑՆԵՐՈՒՆ ՀԵՏ

Լոնտոն.— «Կանտիի սկուած շարժուձը պիտի վերջանայ կամ կանտիին պարտուԹեան և կամ անոր ազատ վերջին շարժուձին բոլորովին անկատուձովը»։ Այս է մարդարէուԹիւնը զոր ըրաւ Պուրլավանի Մահարաճան Լոնտոնի նաւային պատհեստիներու քլիւպին մէջ։ Մահարաճան կանտիի քաղաքականուԹիւնը ամուլ յայտարարեց. ոչ միայն հնդկաստանի անգլիական տիրապետուԹեան տեսակէտով. այլ և նոյն ինքն հնդկաստանի տեսակէտով, ևնդլիականազգեցուԹիւնը, ըսաւ, վը տանգուած չէ։ Լորտ Իրվին ձեռք լուացած չէ իր առաձնայն շնորհումներէն։ Ան դէմ դրաւ ամէնէն բուռն փոթորիկին, զոր հնդկաստան հորևիցէ տեսած էր ըմբոստուԹենէն ի վեր։ Ան պ՚ուզեց որ հոն, երաշխաւորուԹիւններ պէտք է տրուին Անգլիոյ։

Պօմպէյ.— կանտիի և բամպակագործուԹեան գործարանատէրերը 187,500 ոսկիովընկերուԹիւն մը կազմեցին, օտար հրապարակներու վրայ սպառելու, արտասահմանի մէջ պատրաստուած և ներկայիս հնդկաստանի մէջ մՇերուած հագուստեղէնները։ Միրզապուրիմերլուն և հնդիներուն միջև նոր կռիւներ ծագեցան։ ԲազմաԹիւ մեռեալներ կան ևօԹը հոգի ձերբակալուեցան։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՑ ՆԱԽԿԻՆ ՎԱՐՉԱՊԵՏ ՄԻԼԼԵՐ՝ ՄԵՌԱՒ

Պերլին.— Նախկին վարչապետ Միլլեր որ քանի մը օրէ ի վեր ծանրապէս հիւանդ էր մեռաւ 55 տարեկան հասակին մէջ։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ

Աթէնք.— Հիւսիսային Մակեդոնիոյ մէջ երկրաշարժի զօրաւոր ցնցում մը տեղի ունեցաւ։ Թէև մանրատամնուԹիւններ կը պակսին, սակայն կ՚ըսուի Թէ Ֆանու և Կունէսիթա գիւղերը կործանած են։

ՎԱՏԻԿԱՆ ԵՒ ՔԵՆԹԲՐՊՊԵՐԻ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍԸ

Հռոմ.— ՔէնԹբրպըրի Արքեպիսկոպոսը Միջերկրական առաջնորդելու համար Մ. Բիրբըտ Մօրկ անի զբօսանաւին Անգլիա մեկնիլը տեղի տուաւ որ Վատիկան կռկնէ իր կիսապաշտօնական ազդարարուԹիւնները Պալեստինի մէջ «սԹաթուքօն պաշտպանելու և արքեպիսկոպոսին հոն ընդիլք այցելուԹենէն ծագելիք վտանգի մասին։ Դիտել կը պարտի Թէ մեծ պատասխանատուուԹիւն մը կը ծանրանայ արքեպիսկոպոսին վրայ, որպէս Պաղեստինի հոգատար պետուԹեան ներկայացուցչի տրուած բլլալով որ՝ հպատարուԹեան պարտականները խնամով ճշդուած են ազգաժողովին միջոցաւ։

ՊՐԻԱՆԻ ՆԱԽԱՐԱՐԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԻ 25 ԱՄԵԱԿԸ

Փարիզ.— Պրն. Պրիանի նախարարական 25րդ տարեդարձին առիԹիւ շնորհաւորուԹիւններ կը տեղան ամէն կողմէ։ Պուլկարիոյ թագաւորը, Պրազիլիոյ և Լեհաստանի արտաքին նախարարները շնորհաւորողներուն մէջ են։

ՌՈՒՍԻԱ ԿԸ ԲՈՂՈՔԷ

Մոսկուա.— Արտաքին գործերու նախարար պրն. Լիթվինով ծանուցագիր մը ղրկեց Դանուբի միջազգային յանձնաժողովին, ուժգնութիւն բողոքելով Ռումանիոյ կողմէ կալցի նաւահանգիստին փակման, ռուսական քարիւղի ներածման դէմ։

Այս փակումը, ըստ պրն. Լիթվինովի, բռնադրում մըն է Դանուբի պայմանագրուԹեան.

ՍԱՐԱՋԱԽՏ ՓԻԼՍՈՒՏՍՔԻԻ ՏԱՐԵԴԱՐՁԸ

Վարշաւիա.— Մարաֆախտ Փիլսուտսքի երկդ տօնեց իր տարեդարձը, հայրենիքէն հեռու, Մատէրի մէջ, ուր կը գտնուի այժմ։

Ամբողջ Լեհաստանը տօնեց այս օրը։ Վարշաւիայի մէջ հանդիսաւոր պատարագ տեղի ունեցաւ Մայր եկեղեցիին մէջ։ յետոյ դիմէ։ տղանցք կատարուեցաւ և տօնախմբուԹիւններ եղան բոլոր դպրոցներուն մէջ։

ԶՈՒԱՐԹ ՍԻՒՆԱԿ

ԿԱՑՍԸՐԸ ԵՒ ՆԿԱՐԻՉԸ

Պօլոնիական (իտալիա) մէջ տեսակցուԹիւն մը տեղի ունեցած էր, Պօղոս Դ. Պապին և կարդինալ Ե. կայսրի միջև։ Խնդիրը իտալիոյ հակատագրին վրայ էր։ Իտալացի մեծահռչակ նկարիչը Թիտիէն (Դիցիանօ Վէչէլիոյ 1478-1576 մեծ Թագլօ մը կը շինէր, եւ այն սանդուխին վրայ կը գտնուէր որ իրե նկարելու կը ծաուայէր, երբ գեղարդաւորները դուռը կը բանան և պատին դէմ կը շարուին։ Մանկլաւիկ մը ներս կը մանէ եւ բարձրաձայն կը պոռայ «կ՚ալ րը», և կարդինալ ներս կը մանէ ժպտադէմ. Ծերունի նկարիչը, այդ անսպասելի այցելուԹենէն յանկարծակիի եկած, կրցածին չափ շուտ վար կ՚իջնէ սանդուխէն, անոր բազրիքին կրթնած, երբ իր վրձինը վար կը ձգէ։ Ամէն ոք անշարժ կը կենար, և արուեստագէտը իր ձախողուԹեան ու իր դանդաղուԹեան վրայ շըփոթած էր։ Կարդինալը վեհօրէն քանի մը քայլ կ՚առաջանայ և վրձինը գետնէն կը վերցնէ։ «Արժան է որ կեսար մը Դիսիէնի ծառայէ» ը՚ըսէ պայծառ ու խրոխտ ձայնով մը։ Եւ աննման վեհափառուԹիւնով մը վրձինը նկարչին կուտայ որ ան կ՚ընդունի կայսերական ձեռքէն։

ԳՐԱԿԱՆ ՄԱՋ

Այս տարի, Ապրիլին, Մ. Նահանգներու մէջ տեղի պիտի ունենայ գրական «մաջ» մը, ճշդելու համար ամերիկայի գրական ախոյեանը։ Պիտի մասնակցին 10 գրագէտներ, որոնք 3 օր ու գիշեր, հասարակուԹեան աչքին առջև պիտի գրեն մէյ մէկ էջ։ Անոնք պիտի ունենան մէյմէկ սեղան։ Սեղաններուն վրայ մէյմէկ գրամեքենայ։ Վէպը տէտք չէ ունենայ 30,000էն աւելի բառ։ Գրագէտները պիտի ննջեն սրահին մէջ։ Ծաղիկան ելլողը 3,000 տօլար նուէր պիտի ըստանայ ինչպէս նաև ծախուելիք 100,000 օրինակին դրամը։ ՆիւԹը պիտի տրուի գրելու սկսելէն 6 վայրկեան առաջ։..

ՋԱՐԻԼ ՋԷՓԼԻՆԻ ԱՋՔԸ ԿՈՒՏՏ Է

Ամերիկեան Պէյն Թատրոն ծանուցում մը ընկերուԹիւնը 650 հազար տոլար առաջարկեց Ջարլի Ջափլինին, բատիօի վրայ 26 անգամ և իւրաքանչիւր անգամը 15 րոպէ խօսելու համար։

Հոչակաւորդերասանը մերժեց առաջարկը յայտնելով պարզապէս Թէ «հետաքրքրուած չէ» անով.

Ջարլի Ջափլին կ՚ուզէ լուռ մնալ հանրուԹեան ներկայանալու ժամանակ, և այդ ուրշովով է, որ խօսուն շարժապատկերներու մէջ չի խաղար։

ԵԹԷ ԿՈՒԶԷՔ ՈՒՆԵՆԱԼ
ԱՄԵՆԱԼՍԻԱԳՈՑՆ
ԿՕԼՈՄՊԻԱ
Columbia
ՖՈՆՈԿՐԱՖՆԵՐ ԵՒ ԲԼԱՔՆԵՐ
ԴԻՄԵՑԷՔ
ԿՕԼՈՄՊԻԱՅԻ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ
ՆՈՐ ԹԱՂՆՈՒԻԹԸ
ԱԼԷՆՊԻ ՓՈՂՈՑԻՆ ՎՐԱՑ
որ կ՚ընէ մեծ ՁԵՂՋ եւ վճարումի դիւրութիւններ.
հայկական և իրքական ամենավերջին նորութիւնները
ՄԻՄԻԱՑՆ
հոն կը գտնուին։

ՏՔԹ. Մ. Ս. ՏԱՔԷՍԵԱՆ
Նախկին ներքին բժիշկ ԹԱՂԱՊԵՏ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻՆ
Այժմ ՅԱՅՈՒՆ բժիշկ St. ELIE ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻՆ
ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԵԱՆ ԺԱՄԵՐ
ՆԱԽՐԻ ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԴԻՄԱՑ ԻՐ ՓԼԻՆԻՓԻ ՄԷՋ
ԱՆՀՈ օր (Կէսօրէ առաջ 10—12
(Կէսօրէ վերջ 1 — 3
ՄՆԹ.— Հիվցաբերի եւ ծաբաթ կեսօրէ վերջ ադաս հիւանդներուն ձրի։

ՏՔԹ. ԳԵՈՐԳ ԿԵՐԿԵՐԵԱՆ
Վկայեալ Lauréat նախկին Interne եւ այժմ մնասկրժիկ ծոացնականհիւանդոցի աչքի, քթի,կոկորդի, ականջի, և գլխու հիւանդութիւններու բաժնին։
Հիւանդ կ՚ընդունի կես օրէ վերջ ժամը 2—6 իր գլխիին մէջ Rue de Damas, N° 15, ի հարկին հիւանդներ ուղղակի հիւանդոցը կ՚ընդունուին Կրկդմէ տուած մուտքի տոմսով։ Վկայեալ ադաս ը ձրի։

ՋՕՐԹ. Ա. ՊԼՈՒԶԼԱՆ
ԲԺԻՇԿ — ՈՒՍՈՒՑԻՉ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻՆ
ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԵԱՆ ԺԱՄԵՐ՝ 7—9 կ. Ա. ԵՒ 1—5 կ. Վ.
ՁԱՆԳԼԱԹ, ՊԼԵԹ ՎԱԼԻ,
ՖՐԱՆՍ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻՆ ԴԻՄԱՑԸ
Շաբաթ օրերը վկայեալ ադաս եներուն համար ձրի։

المطبعة الوطنية
بيروت — البور « وراء محلات اوزدي
خليل منيمنه : لصاحبه
تطبع الكتب والجرائد والمعلات والاشغال التجارية وكل مايراد طبعه باحرف جميلة وحبر وضع وبسعار معتدلة
« البور » مطبعة في المطبعة الوطنية « بيروت

ԴԱՐՄԱՆԱՏՈՒՆ

ՏՕՔԹ. ՄԻՔԱՅԷԼ ՔԷՇԻՇԵԱՆԻ

(Վկայեալ Պէյրութի Ամերիկեան Համալսարանէն)

Գիտական վերջին մեթոտներով, կատարելագործուած վիրաբուժական գործիքներով եւ 32 տարուան փորձառութեամբ կը դարմանուին հետեւեալ հիւանդութիւնները.—

Ա.— Վիրաբուժական ամէն կարգի գործողութիւններ։
Բ.— Մննդաբերութիւն առանց վտանգի, մասնաւոր սպասարկութիւն գիշերուան համար։
Գ.— Իգական սեռի ծննդաբերական գործարաններու հին և նոր բոլոր ախտերը գիտական վերջին մեթոտներով։
Դ.— Արանց և կանանց ֆրանկախտի ու ջերմածիզութեան հիւանդութիւնները կը դարմանուին նորագիւտ դեղերով և առանց ցաւի ներարկումներով։
Ե.— Այլի ամէն տեսակ հիւանդութիւններ, Թեթալ Մէյլ Լայնի Անգլիական նաւահանգիստ մը չիշացակը ուշնայ։ Եթէ կ՚ուզէք առուհասգիսի մը չիշացակը ուշնայ։ Եթէ կ՚ուզէք Ձեր բարեկամին լաւագոյն չիշացակ մը տալ Անմիջապես դիմեցէք ընտեսեալ հասցեին, Քափիթոլիոնեան եկեղեցիին դիմացը, որը գնահատուած է օսար եւ հայ լաւագոյն մասնագէտներէ։

Ֆօթօ ԼԷՕՆ Ֆօթօ ԼԷՕՆ

ՊԱՊ - ԻՏՐԻՍ

Ֆօթօ ԼԷՕՆ Ֆօթօ ԼԷՕՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԵԾ ԿՈՉՄԱՏՈՒՆ
(ՀՐԱՆԴ ՂԱՋԱՐԵԱՆԻ)

Բացած ենք Պէյրութ քաղաքի ամենաբանուկ չուկային մէջ, հայկական մեծ կազմատուն մը, ժամուան արդիական բոլոր մեքենաներով։

Կը կարատենք ամէն տեսակի գործեր, ըլլան անոնք մեծաքանակ թէ փոքրաքանակ։ Բոլորովին հինցած գիրքերը կը կազմենք և կը վերածենք իրենց նախկին վիճակին։

Պատրաստ ենք գոհացնելու ամենանուրբ ճաշակի տէր մարդիկը։ Ապացուցանելու համար մեր այս յայտարարութեանը, կազմել տուէք, ոևէ մէկ գիրք, ու պիտի համոզուիք։

Մեր նշանաբանն է՝ արագ, ժամն և մաքուր գործ։

Գաւառներէ իյած ապսպրանքներուն չուտով գոհացում կը տրուի։

Նամակով կամ անձամբ դիմել մեր կազմատունը։

Հասցէ՝...

H. Ghazarian
Atelier de Reliure
Le Commencement Souk-el-Bézirgan
Beyrouth

ԳՈՐԳԻ ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆ

ԵԹԷ ԿՈՒԶԷՔ ԿԱՀԱՒՈՐԵԼ ՁԵՐ ՏՈՒՆԵՐԸ

ԱՄԵՆԱԸՆՏԻՐ ԵՒ ՃՈՇԱԿԱՒՈՐ ԳՈՐԳԵՐՈՎ
ԱՑՑԵԼԵՑՒԷ ՄԱՆՕՑ ԳՈՐԳԻ ՎԱՐՊԵՏ ԵՒ ՄԱՍՆԱԳԷՏ

Պ. ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Թ. Ս. ՇՃԵԱՆԻ
ԴՈՐԳԻ ՄԵԾ ԴՈՐԾԱՏՈՒՆԸ

ուր պիտի գտնէք պատրաստ և ապսպրանքով ամէն տեսակի և չափի գործեր, որոնք եւրոպական և Ամերիկեան հրապարակներու վրայ ճանաչուած են։

Նիր Իսք Բիլիճի նախկին Ղազիրի գործատան բոլոր տեղեկութիւնները փոխադրուած են Պ. Թաշճեանի,

ԷՅՐԷՓԻԷԻ ԳՈՐԳԻ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆԸ

THE ROYAL MAIL LINE
ԹՕԵՐԼ ՄԷՅԼ ԼԱՅՆ
ԵՒ
ԻՕԹԵՐՆ ՄԷՏԻԹԷՐՐԱՆԻՆ ԷՔՍՊՐԷՍ ԼԱՅՆ ԼԻՄԻԹԷՏ
կանոնաւոր մեկնումներ Պէյրութէն՝ Լաոնաքա, Լիվառոլ, Բօրթ—Սայիտ
Ալէքսանդրիա, Փիրէ և Մարսէյլ։
ՊԷՅՐՈՒԹԷՆ—ՄԱՐՍԷՅԼ 8 ՕՐԷՆ ՄԻԱՑՆ
Պէյրութէն մեկնումներ
Էճիժէնիա 10000 թն 8 Փետր.ին
Ասպազիա 10000 = 1 Մարտ ին
Էճիժէնիա 10000 = 22 =
Էճիժէնիա 10000 = 14 Ապր.ին
Ասպազիա 10000 = 5 =
Էճիժէնիա 10000 = 3 Մայ.ին
Ասպազիա 10000 = 16 =
Ասպազիա 10000 = 7 Յուն.ին
Ասպազիա 10000 = 28 =
Վերոյիշեալ անգլիական նաւերը օժտուած են Ա. Բ. Գ. կարգի գասկիններով, իսկ Դ.րդ կարգին մէջ կը գրուի մահիճ և մաքուր ուռա կերակուր։
Սոյն նաւերով, ինչպէս վերոյիշեալ նաւահանգիստներուն, նոյնպէս Շերպուրկէն մեկնող ուխտահոչակ Ռօեալ Մէյլ Լայն ընկ. հակայ նաւերով ճամբորդներ կ՚ընդունինք հարաւային ամերիկայի բոլոր նաւահանգիստներուն համար։
Շերպուրկէն մեկնումներ
Ասքանիա 26000 թն 29 Յուն.ին
Տարրո 22000 = 9 Յուլ.ին
Ծէսիաս 22000 = 16 =
Ալֆոնսարա 26000 = 21 =
Ծեսիա 22000 = 2 Օգս.ին
Արլանզա 22000 = 13 =
Ծէսիասարա 22000 = 16 =
Ասքանիա 26000 = 27 =
Աւելի ժանրամասն տեղեկութեանց համար դիմել
Ա. ՓԵՏՐՈՍԵԱՆի
Սիւրիոյ և Լիբանանի ընդհանուր ներկայացուցիչ
Աբէլ Էլիէ Ընդ. Ներկայացուցիչ
Ավընիւ Ֆօշ—Պէյրութ
Հեռաձայն՝ 9.06
Հեռագիր = ARBED
Նամակատուփ 895 Պէյրութ

ՍԱԱՐԱՆ ՊԷՅՐՈՒԹԻ
25 ՄԱՐՏ 1931

	Ոսկի գրմ.	Սուրիկ.
Նպիպակ. Ոսկեդրմ.	115	685
Անգլիկն. »	113	648
Տօլար »	23	127
Թրքական »	10 75	60
Ֆանի Օ՚ՈՒօման	37	130
Իտալական Լիր 100		662
Ֆունական. Տրախմի 100		160
Անգլկ. ոսկի	112,75	624
Ֆրանս. »	87	481
Օսման. ,,	100	553
Արծաթ մէճիտ		31
Ֆրէտի Ֆօնս. Ա.	22 00	
,, ,, Բ.	12 85	
,, ,, Գ.	12 00	

Սեֆերեան եդբարք Բիւ Ֆօս Թէլեֆօն՝ 5-19